بیوسی

د عبدالهادي ريښاء

د اشعارو دوهمه

مجموعه

۱۳۷۴

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجموعې نوم – بېوسي
شاعر – عبدالهادي ریشاُ
دلیکلو کال – ۱۳۷٤ هـ.ش
د چاپ ځای – کراچي
د چاپ شمېر – پنځه سوه ټوکه
خطاط – عبدالناصر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا د بېوسی مجموعه د هغو کوږداګو، زوی مړو او موږ مړو پاک نیت ته چي د نابښادو اولسو د ښادیو صادقانه غوښتونکي وه او په دې ارمان د خپلو مغزنو کلکریو سره ډك زړونه د ځمکي په غېږ وروستل سوي دي اهداء کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

درنولوستونکو!

ما د پښوکرړو دلمړۍ شعري مجموعې په سرکي ژبه کړې وه چې که مې توان وموند دوهمه مجموعه به هم د خپره سره چاپ کم. دادئ اوس وتوانېدم چې د خپلو اشعارو دا بېوسې) مجموعه د چاپه راوباسم او ستاسې حضورته یې وړاندې کړم. زه پسر خپل بول و درېدم، خپله ګایه مې داده ترسره کړه.

ګرانو لوستونکو!

ترهغه ګړیه پورې تر څو چې د پښوکرړو د مجموعې په باب ماته د محترمو استادانو، شعرپوهانو او عامه خلګو له خوا مکتوبي، غيابي، حضوري د تائید او تنقید حالونه راتلل

چي ویونکي کور ښادي به څه پکښې وواېي. نو مې ولی په هوا زړه مي کښانده وو. کله چي پوه سوم چي د پښتو کرزو مجموعه بېخي چاله نظره نده غوړځولې، نه يې يو ځنځه (نو) پر کش کړی دی، وروسته مې نو پر ځان یک سنده کړه. زړه مي پر پښتی سو. يو څه ناڅ مي پر کښېنوست. چاچي زه د پښتو کرزو د مجموعې په تائید سره مکتوباً، غیاباً او مخامخ غښتولئ یم. دوی دي د سیالانو سر سي. زه يې ممنون کړم.

او هغه کوړ ښادو چي د مجموعې پر بعضي ځايو تنقید نیولئ دئ. د هغو تر دا پاک دین وګرزم چي پر یوه مخ يې نده کزلې. او هغه ښاد منو او صاحب نظرانو چي ښه نظر او لارښونه يې راته کړېده. دوی ته سلامه دي، غیبي سپاره دي مله وي، کورېې ودان.

ښاغلو لوستونکو!

مابه دغه د (ښېنوسي) مجموعه د وخته لا چاپ کړې وای. خو زړه د ژوند په نورانګل اخته وم، د بلې خوا چې مي د چاپ د پاره خالړي څه غرانونه تول کړي وه. په هغه بنۍ د ګرانۍ داسي هنبه، باد ښو تئ چي د غرانو زیبزه سکه يې داسي ور سولولې وه چي غران د غازارزش خوڅه کوې د خوشکۍ تروزن يې لا وزن سپک سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د چاپ د پاره نه بسېدل، نوره لېږه، د بېړه مانه ډېر لوډل چې د هغه څخه يو څه را واخلم او د چاپ مصرف ته يې ورکړم. نو اريان، په اريان پاته وم، په چاپ پورې يې اوګاره وم. يو ځاته چې مې امېد ډېر لوډ هغه ته چې مې وړياده کړه هغه هم تله تېره کړه، ځان يې وځراوه، نه و ټوخېدئ. په داسې وخت کې نو ما واړو سړي ځا ځا واسرنګه کېږي. دا مې هم ځان ته عار باله چې ريشا' دي ديوې مجموعې د چاپ د پېسو په خاطر ځان د او ومحمد وپوروړئ کړي. دا مې هم نسواى منلاى، نه مې وړبلل چې لېکلې چاپ ته آماده مجموعه دې د غه سې نا چاپه پاته سي. باړه مې زړه راغونډه کړئ. ما ويل "څه توکل يې پر هغه چې بارانونه اوروي".

راولاړ سوم، پر چاپ خانو وګرزېدم. ډېرې چنې مې و وهلې. په ارزان بيه کاغذ پسې مې بازارونه مټ کړه. په چونګې، چونګې د صورت په سوهانګي مې دونه پېسې برابرې کړې چې دا د بېوسئ مجموعه په چاپ کړم، او ستاسې حضور ته يې وړاندې کړم. ما خود اکار د- نس په خوزوو کئ. او س نو پر تاسې ده چې نو کئ وخت ورو باسئ او د يېلا ويلو زحمت پر ځان تېر کړئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چلي ما د بېوسۍ په دغه مجموعه کې
سل (۱۰۰) شعرونه وکښل.

د دې کراستې يا گدلي شنل په تاسې اړه لري.
زه به تر هغو پورې غاښ وچیچم، چې تاسې يې توري و
سپيني شنل سوي وې، خپل د قضاوت د ترازو و پلو
ته وړ غوړځوئ.

تاسې ته به ياد وي چې د دې شعري مجموعې شعرونه
د ډېره وخته ماته پراته وه. ما د پښتو کړزو د مجموعې په سر
کې لا دا خبره ستاسې تر غوږ تېره کړې وه. د هغه جملې
څخه مې بعضې اشعار د چاپ د پاره د لته راپېل
کړه. او بعضې نورې لکه:- د
لوی استاد علامه عبدالحي (حبيبي) مرثيه چې د (پښتو ټولني)
په مجله کې د اکاډمي له خوا نشر سوې ده. د عبدالباري (اشنا)
وېرنه د کندهار په مجله کې چاپ سوې ده. بر علاوه (۵۰۰) پاڼي
يې گښتنې، او نشر سوي هم دي. د محمد گل (نوري) د مړينې
په يوه تلين کې چې د سرحداتو او قبائيلو د وزارت له خوانيو-
ل سوئ وو، ما هلته هم د ده په ياد يو شعر و وايه چې البته
نشر سوی به وي. د جمال عبدالناصر مرثيه چې ما د ده
د مړينې په دوهمه ورځ ووېل، بيا مې و مصرته د ده دفتر
ته وليږل. گاگارين چې لمړی ځل د فضاء په سفر ولاړ، او بېرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

را کښته سو. د ده په افتخاري هم په هغه شپه شعر جوړ
کړی، او د ده د فترته مي پس له څه وخته واستوئ چي خبر
يې د (ازوستيا) روسي جريدې خپور کړی. د لمړی پلا د پاره
چي (آرم سترانگ) امريکايي پر سپوږمۍ قدم کښېښود، ماد
ده په شان کي هم يو شعر جوړ کړی. په يوه پيته کي مي
ثبت کړی، نو گوره چي هغه پيته به اوس چيري وي؟ د غسي
زمانور شعرونه په مختلفو جريد و په مختلفو وختو کي خپاره
سوي دي. لکه :- د اولسي جرگي په مجله کي، د سولي د
جبهې په جريده کي، د اوسني ليکوالو په دريم ټوک کي او نور
و اخبارو کي چي زما سره يې نه تاريخ سته نه مي شعرونه پياد دي.
خــــــــو اوس هم يو څه شعرونه د توَمني
په اندازه راته پاته دي. که نور سره بړابر سوه بيا به نو
د خيره سره خبري کوو. چي بيا د بلدي د گوړوان کاندرا-
ونه سي. اوس يې د چاپ وعده نه کوم.
خوږو دوستانو!
که ستاسو دا خيال وي چي د دې مجموعې اشعار به د ونه
شيريني ولري لکه شير پيره يا به داسي مفرح دل و دماغ
وتسکين د هنده اعصاب وي چي په هر گونه ي کي به يې ترنگ
خوشي پرته وي. نو دا گمان مو بيځايه بولم. ځکه په دې شرو
کي د ۱۶۰ کلو د بې وزلو د ځگو خزکي، د ښږ غاله مغزو جزکی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژړه دزلزلو ځنګکی او د ژړه درزونه، دردونه، غمونه ، انعکاس او نقاشي سوي دي. که څه هم ستاسي به خوا دروو هي. خو د پېلادویلو توصیه یې زه څکه درته کوم چې، تاسي بیا هم د اولسو په جګرخونیو کې ورسره ګډه او شریک سی؛ چې دوی یوائې په غم کې پاته نسي او پر دې تورو لمبلو ټوله داغ دیدګان او غمجن سره کښیني او پاتا سره وړکي ورورسته د غم کمبله ټوله کړي.

دا پلامي د دې مجموعې نوم په دې خاطر ببوسي، وټاکی؛ چې ټوله ناخوالي، ساړه اسویلي، دردونه، نادودي زموږ ببوسي ده. هو. ذهني، جسمي، مالي، او نور رقم، رقم ببوسي؛ زموږ په پېڅه دي. تر دې حده پوري ببوسه او ببر- ندوکي یوچي د پیشي د تښد څخه هم ببریږو. هانور خولا پرېږده. دا زموږ ببوسي نه بولي؟ چې پر یوه تېک یې راته اینبي ده. په سر مو راته ګوري؛ تور یې راته پرتندي دي. د ناترسو ترچپلاخه لاندي یو. د سیاه سرو ژړاوي، بنراوي، الـه لاوي دي. هلکان ځان د ډاګه، ډاګه وهي، پر خوله خوله لوږو د پورته کیدو ځوک نسته. په سترګو کې مو خاوري رډ، بډ پاشل کیږي. ټاټو بئ مو ورک دئ. د خدای پراو بچه مو څوک نه پریږ دي. په هر ځای کې شېرخطیان یو. په جیب کې شانزده، په کُندري کې سپېروني؛ ندی؛ پاته.

لڅي وپتي ښتمنۍ مو ځلوي. د خپلو هستيو يي سر په
چيچه ايستلي يو. تېغونه او ارزی لا د لاسه را باندي
صافوي. د دغه واقعيتو په نظر کي نيولوسره مي د دي
مجموعي نوم «بپوسي» وټاکئ. چي د اکثرو جملو څخه هم
دا نځکي او بپو سيو بزغ او مفهوم راوزي. موږ بپوسه
نه وو خواوس زموږ وس غڅو وسدارانو وړی دئ.

خاوري عبدالهادي ريښاُ

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

زما کشري زوی (عبدالناصر) چي دوستان يې (کبلی) بولي راته تینګ سو چي ستا د غه د ښوسی مجموعه دا ګښت د چاپ د پاره زه لیکم. ماورته وویل چي "دا خو د زوی زړی دی. مګر ستا خط کله دوايي دی؟" خو ده تینګار کاوه. ویلې "د طوا ئ تکی دی که يې بیله ما بل څوک ولیکي". ورسره بنه مي کړه. ماویل "ودي ګورو".

هلک رهي سو. د خوش نویسی یو کتاب يې پیدا کئ. ورته وجوغېدی. اندرپه یوه، یوه نیمه میاشت کي په خط کي دونه باولی سو چي پر خط يې زما باز کښېنوست. مجموعه يې په ښېړه توګه چاپ ته آماده کړه.

دی ډیر ذکي، یوه او مستعد زلمی دی. استعداد يې د ستایلو وړ دی. مګر نوښه وکوچي پر هیواد مود بلاسا ختلي ده. د دغسي ډیرو مغزنو، مبتکرو او سالمو فکرو خاوندان د بل په خاوره کي تره تلي، لی به لیه او تاک له تاکه ګرزي. پیاز په ګنډه په ډوډی پوري حیران دي. د استعداد د روزلو او تحصیل استادان يې یا نسته یا هغه پخپله بخوله اخته دي.

زه اول د ده څخه د دي مجموعي د لیکني د زحمتکښی مننه کوم. بیا يې استعداد ستایم چي په لږ وخت کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دونه اَوْړَه سوچي مجموعه يې يک لوخته صافه وليکل. دا دئ نن يې خط ته ستاسي سترگه هم وړاوړي.

خدایٔ دي ده ته برکتونه ورکي. وزر دې وزېږي.

دانسانيت په هره برخه کي د بريو غښتي برخي ورته غوارم.

- ريشاء -

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شماره	عنوان	مخ
۱	. لوی خښتن	۱
۲	. رب ته درېږو	۲
۳	. اې خاونده !	۳
٤	. دغه حال دئ چې نه چاغېږو	٤
۵	. لېوه هم پرهېز کوي؟	۵
٦	. حالونه مې راوړي	٦
۷	. بېچاره پروفيسر	۷
۸	. غم ځپلي اولسونه	۸
۹	. لامونه دي پېژندلي ؟	۹
۱۰	. تشې د خولې خبرې	۱۱
۱۱	. د خپل زوړه ناخبره	۱۳
۱۲	. جنګ پر غَلَه دئ	۱٤
۱۳	. د لته ګذاره سخته سوه	۱۵
۱٤	. زوی مړي لاس نه اخلي	۱٦
۱۵	. للو ، للو	۱۷

لومړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان ــ مخ

١٦ . ملل متحد ته وایم ________ ١٩
١٧ . که راتله نو پاخه راځي ________ ٢١
١٨ . داځه سوران راغلئ دئ ________ ٢٢
١٩ . یاران یې بد راه کړه ________ ٢٣
٢٠ . دتولو زړونه دک دي ________ ٢٤
٢١ . تر مرګه خوب ________ ٢٥
٢٢ . وې شرمولو ________ ٢٦
٢٣ . یاري صداقت غواړي ________ ٢٧
٢٤ . مخ یې راو لګاوه ________ ٢٨
٢٥ . دغه دئ ایثارنو ________ ٢٩
٢٦ . کفن کښ ________ ٣٠
٢٧ . بې باوره وعدې ________ ٣١
٢٨ . سل د زرګریو د ګګر ________ ٣٢
٢٩ . پس ګردنی ________ ٣٣
٣٠ . نوبتي مرګ ________ ٣٤
٣١ . نامېندي ________ ٣٥
٣٢ . حق ده پېره ________ ٣٦
٣٣ . لرګي یې پکار دي ________ ٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان | مخ

۳۴. د زړه غمچینه ________ ۳۸
۳۵. لوړ ختلم په زیرخانه ننوتلم ________ ۳۹
۳۶. بې پرزو موټر ________ ۴۰
۳۷. ژر به د نازه ولوېږي ________ ۴۱
۳۸. کور بل ________ ۴۲
۳۹. سر شکوني ________ ۴۳
۴۰. مخ ته کړکنډي ________ ۴۴
۴۱. تماشه یې کوه ________ ۴۵
۴۲. د بل لاس ________ ۴۶
۴۳. تول دی دی ________ ۴۷
۴۴. شخصي حکومتونه ________ ۴۸
۴۵. پښبو ته لوېږي ________ ۴۹
۴۶. د مغزو عملیات ________ ۵۰
۴۷. تالي ختي ________ ۵۱
۴۸. ورستي هګۍ ________ ۵۲
۴۹. د بندګۍ ژوند ________ ۵۳
۵۰. د سرونو لوّ ________ ۵۳
۵۱. نه تعلیم نه تربیه سته ________ ۵۴

شماره-عنوان	مخ
٥٢ . د غم حال دئ	٥٤
٥٣ .زړه ته مولويږي ؟	٥٥
٥٤ .ژړي تلي	٥٥
٥٥ .ولې بل ته اړيو ؟	٥٦
٥٦ . د غلو ملګري	٥٦
٥٧ .څنګه وکم ؟	٥٧
٥٨ .بې فايدې مجلسونه	٥٨
٥٩ .نيکي غوښتني	٥٩
٦٠ .په وينه بيده	٥٩
٦١ .و چاته ور زغ کړم ؟	٦٠
٦٢ .پرکمه رهي يو ؟	٦١
٦٣ .پښتون پاته سو	٦٢
٦٤ .لاس يوکئ	٦٣
٦٥ . ذ غاليان سو	٦٤
٦٦ .فراري عاشق	٦٥
٦٧ .مردار خواره	٦٦
٦٨ .ترکلکين راته ګوري	٦٧
٦٩ .ګلګل ميري	٦٨

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره - عنوان	مخ
٧٠ .توپک خپل و پردی نه پیژني	٦٩
٧١ . بیوسه یو	٧٠
٧٢ .پر صراف کلپي نه چلیږي	٧١
٧٣ . راغله، ولاړه	٧٢
٧٤ .بدي خاطري	٧٣
٧٥ .منافق	٧٤
٧٦ . کوږ لاس کوږ مغزی	٧٥
٧٧ . برګ ګل	٧٦
٧٨ .ښه انګور چغال وهي	٧٧
٧٩ .پښي نه پر ورځي	٧٨
٨٠ . آینده نتیجه	٧٩
٨١ . د بیت المال موږکان	٨٠
٨٢ . نه شرم نه حیا	٨١
٨٣ . ترکه و ارزانه	٨٢
٨٤ .سوک زړه	٨٣
٨٥ .اوږد زکندن	٨٤
٨٦ .پر یوه زخم بل زخم	٨٥
٨٧ . ښه کوئ بد مه کوئ	٨٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

شماره ـ عنوان	مخ
۸۸ . سگریټ کښنانو!	۸۷
۸۹ . نصوار یانو ته	۸۷
۹۰ . خپلي بنکلي ته څُم	۸۸
۹۱ . خبره خلاصه ده	۸۸
۹۲ . خوندي نسته	۸۹
۹۳ . په توک یا څیره گزاره	۹۰
۹۴ . د ډالرو مریدان	۹۱
۹۵ . بي سوره سازته اتڼ	۹۲
۹۶ . د غوښو اکسیر	۹۳
۹۷ . جوال شکاف	۹۳
۹۸ . خرامبو	۹۴
۹۹ . ترنس کښنته مزدوري	۹۴
۱۰۰ . کږې لاري	۹۵

شپږم

لوی څښتن

مُصَوّر، خالق، مالك د كايئناتو
ته لائق د حمد، ثنا او د صفاتو

تا راكړي دي بې شميره نعمتونه
اې منعمَ! معطي د انعاماتو

بينده په زره آگاه د هر بنده يې
مهربان يې نگهبان د موجوداتو

چې ستا حقه لار په صدق عملي كړي
هغو يو وره ستا رضا په عباداتو

ته معبود يې عبادت ستا لره بنايي
پرستش نه كړم د بت او فلزاتو

د شيطان د تيرايستلو پناه غواړم
چې ولاړ نه شم د خو نكارو پر عاداتو

د صالح نيكو كارانو عمل راكړه
ما خوندي كړه د روزگار د جناياتو

ته هادي يې هدايت هادي ته وركړه
دى خواستگر ستا د مقبولو هداياتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

رب ته دریږو

مسلمانان چي د خپل رب څخه جنت غواړي
هسي مولا له بندګانو عبادت غواړي
هادي قران چي بندګانو ته ليږلی رب دی
بايد په دوړو کي پروت نه وي تلاوت غواړي
مسلماني تش په خوله نه کيږي عمل ورسره
هم اوامر هم نواهي مطابقت غواړي
که مؤمنان موږ يو له بل سره وروڼه بولو
هم دا اخوت په صداقت، مينه، الفت غواړي
که څوک يوازي لمونځ کوي زکاة بيا نه ورکوي
نيمي آيات مني د نيم څخه فرقت غواړي
د همسايه سره اسلام د وروري ژوند خوښوي
هم د هغو سره دوستي او مودت غواړي
قتل، قتال، جنګ، جدل، فسق، فجور دی منع
سوله، صفا خوښوي نه چي عداوت غواړي
څوک چي تقوا لري هغه وي و خالق ته نږدې
څښتن، عادل دی د بنده هم عدالت غواړي
خدايه ته زموږ عمل ته مه ګوره خدايي ته ګوره
ريښا، په ټول جهان کي سوله امنيت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خاونده!

پاکه ربه ته خالق زه دې بنده يم
ستا له امره څخه ليرې افتاده يم
په ګناه کې يمه ډوب تر سره پورې
د رحمت اميد لرمه درمانده يم
شيطانانو يم د لارې اړه ولې
اې ستّاره! عفوه غواړم شرمنده يم
په دنيا کې مې هم هيڅ څوا نسوه سمه
په محشر په خپل عمل سرافګنده يم
بندګان واړه وتاته ياغي سوي؟
او که زه په بېنا سترګو نادېده يم
نه ورورې، نه اخوت، نه مؤدت سته
پر دې حال به لا تر کله پاينده يم
زما د ژوند چارې راسمې کړه خاونده
زه ريښا، کله د چارو ساز نه دې يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حال دئ چي نه چاغيږو

راته وايي چي څوک مخامخ دروغ
د هغو خلګو لرمه پر زړه داغ

په خوله قال الله وقال رسول وايي
په خوړک کي مردار خور وي لکه زاغ

په مجلس کي يې د ژبې لمبې وزي
وي دننه زړه يې تور لکه ځراغ

چي د زړه او د خولې لاري يې يوه نه وه
منافق دئ غوږه ژبه د ابلاغ

چي يې ټول عالي صفات د پاک مؤمن وي
چيري و باسم د دې سړي سراغ

ولې نسي رنګارنګ ګلان خرجوه
چي د ګلو پر باغچو ګرځي الاغ

که په رنځ د خونريزۍ سړی اخته سي
نه جوړيږي د خاکشير په نبا داغ

هر ګړی د نا بوره مرګ په ګروم کي
ريشا خنګه څوک پر دې حالت سي چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیوه هم پرهېز کوي؟

یا پیدا دئ تباهي لره چنګیز — بدلوي جګي کوډلي په خاکرېز
نعمتونه کړي بدل په توره خاوره — یا یې لا نس کړي په یوه ګړي پالېز
یا نبې راغلي بلبلان وږي د باغه — وا به نه وړي له کارګه د بلبل ریز
یا رمباړه، یا شیشنۍ، یا ړاپي دل دي — حیوانان کله ویلی سي نیرېز
درنده حیوان دئ هرچا پېژندلئ — نه پوهېږي د دوی پوست په قناوېز
سرچینه که سوه مرداره تول مردار سي — که بهاندتر آخره وي کارېز
د مردار لا نس په خوړ کې ډېر حریص دئ — چالیدلئ د کارګه، لیوه پرهېز؟
یو د بل حیات ته وینې د ځان ورکړي — بل جلا د غوندي د وینو وي خونرېز
ښه و بد اعمال د هرچا جلا کېږي — که څوک ولري د عقل والبېز

پر زیشا د نفس، هوا لښکر سي راغلي
اوس به څرنګه کوي ځني ګرېز

حالونه مي راوړي

آ ښادمنوا! ماغمونه دي راوړي ما د ګړوب هيوا د حالونه دي راوړي
تول ژوندي يې پرتې باندي څخېدله او د مړو مي تصويرونه دي راوړي
يو مخيځه وطن واړه هديره وو د قبرو مي فريادونه دي راوړي
سوخته دله پرهار زړونه هلته پاته ما يې تش آه و دردونه دي راوړي
په نکريځو سره لاسونه هورې ښخ دي ما نامراده ارمانونه دي راوړي
ما د ساندو د ژړاندو ستر ګو اوښکي سيلابونه، سيلابونه دي راوړي
په اوربل يې د اوربل ويښتان پاشان سوه شاعر خوشعري تارونه دي راوړي
بهارونه غوټۍ نه وې غوړېدلي د خزان مي ژړ بلګونه دي راوړي
پر ديوال ماغزه پراته وه د بېبيانو د کوڅې مي ولونه، ولونه دي راوړي
د مرګ وزي په ژونديو پاڼيدله په سند کي مي هډونه دي راوړي
روڼ اتيانو لا تر کله روژه نيسي دا دئ ما روژه ماتونه دي راوړي

داچي نن له دې محفله مستي ولاړه
خو ريشاء د غمېستونه دي راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېچاره پروفيسر

تور دود وړي په زړه کي اوربليږي
د کوړې پښان د زړه خونه سوځيږي

په ظاهره روغ، دروں لړمون پخته يم
ناخبره د سباچي څه راکيږي

زما په رنګ تاراک بل چاندئ ليد لئ
صورت نيزي، زړه لړزيږي، سترګي لويږي

د علاج داروي ندي پيدا سوي
پروفيسر مي په تشخيص لا نه پوهيږي

ډير تېروني دوست د رنځ پوښتنه نکړي
بېګانه خوي په مرګ لا خوشحاليږي

ريښا مرګ ته انتظار باسه مرګ لنډ دئ
خدائ خبر چي د ژوندچاري دي سميږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم ځپلي اولسونه

پاته یم یاړانو د غمجنوارمانو سره
نسته شیریني ژوندون تیریږي د ترخو سره

نه لرم خندا پر شنډو غم لرم، غصې لرم
ژړه کې ګلومه ځپل درد و نه د غمو سره

چاړاته د عقل اساسي لاره و نه ښوده
شپه او ورځ تیریږي د پر سد و لیونو سره

خلګ او ر اخستي دي په اوښکو کي غوټې وهي
هسي آموخته سوه د سړو و د تو دو سره

ژر به آبد یده اولس له ګرمه سړده وخیږي
لار به پرې کوي د وړاندي تګ د کاروانو سره

مه نامیده کیږه ریښا غم غصې د لیري کړه
ځان دي کړه نږدې د غم ځپلو اولسو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا مونه دي پېژندلي؟

دغه څوک دي چې يې وږني هم يې سوځي ؟
دغه څوک دي لوټوي چې يې دوړځي؟
دغه څوک دي چې د ورور د جيب يې باسي ؟
په رقم، رقم نوموېې خټا باسي
دغه څوک دي چې ښه ي خلګ د کوره ؟
دغه څوک جلا کوي خپل ورور د وروره ؟
دغه څوک دي چې قبرونه يې ړنګوي ؟
کور، کوڅه ، مسجد بنارونه يې نړېږي

دا د دې عصر زمریان که چغالان دي؟
چې خورک یې د خپل ورور د کور چرګان دي
دوی پرڅه دي تباهی ته جوغ بېدلي؟
دا یې رحمه دا بښیلي، بښویدلي
دوی څه وایي، څه کوي، څه یې مقصد دئ؟
چې هر ځای یې اور بل کړی د حسد دئ
آیا پېژنئ یې دا ناترسه څوک دئ؟
دسور سات او بښي چې هر کاله ته چوک د
خلګو ېښ سئ بس ته، پرېږدئ خپل خوبونه
د ریښا سوالونه ورکړئ جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

تشي د خولې خبرې

د نړۍ بشر خواهانو، چېرې ورک یاست؟
د مظلوم طرفدارانو، چېرې ورک یاست؟
زموږ له حال څخه خبر یاست او که نه یاست؟
مهربانه پر خوارانو، چېرې ورک یاست؟
د افغان پر سر وڅه ناورین سیده دی؟
بشر دوسته انسانانو، چېرې ورک یاست؟
سترګې پټې دي، که حق نشي لیدلی؟
حق بینانو بینایانو، چېرې ورک یاست؟
انساني عاطفه، رحم ولې نېست سوه؟
رحم دِ له هستمندانو، چېرې ورک یاست؟
افغاني ملت په وینو لړ ند پروت دی
بې سرحده ډاکترانو، چېرې ورک یاست؟
بشري حقوق د خولې تشي خبرې
د عمل وفادارانو، چېرې ورک یاست؟
توازن نسته پلې سپکې درنې سوې
په نړۍ کې منصفانو چېرې ورک یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترغذا سود سلاح کاروان د مخه
د ترافیک پیره دارانو، چیري ورک یاست؟
د اوربل قوماندې پر ژر عملي سي
د اوربند منصبدارانو، چیري ورک یاست؟
د افغان نجات ته کمه لاره وزي؟
مخ کښانو، رهبرانو، چیري ورک یاست؟
بشري نړۍ قرض داره د افغان ده
بندي غاړي دیندارانو، چیري ورک یاست؟
د امید سترګي وتاسو ته کږې دي
اې! د سمي لارویانو، چیري ورک یاست؟
د کارګانو آوازونه پورته کیږي
له دې باغه بلبلانو، چیري ورک یاست؟
په طعنه په اشاره به څه سي جوړه؟
خولې کړئ خلاصې شاعرانو چیرې ورک یاست ؟
رڼا ورک دئ په تیارو په دربیلو کي
چیري یاست مشعلدارانو چیرې ورک یاست ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخپل زوره ناخبره

په بنا یست کې قافلې دې مخ ته اوړې
خوولاړې یې د تورمخ غلام و درته
په مړانه دې د بیان دې چپه کړې
په قوت کې غرولاړې یې هرخطرته
اې دخپل مړانې، زوره ناخبره!
توره چا ده تېره کړې ستا وسرته؟
پخوانې تختونه چاکړه درې وړې؟
چې پر وچه مځکه پروت یې وسره لمرته
په برېتو او په شمله دې څوک اخته دې؟
په پړونې کې وړل کیږې و بهرته
سپینه ورځ دې دغفلت په خوب کړه ګډه
توره شپه به تېروې و سپین سحرته
د بابا او د نیکه نوم دې هېرنسې
بد نامې بیا پاته کیږې وپسرته
وروستې عمر د زیشا د بې آبې سو
وچه درختنه رسیږې وثمرته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ پر غله دئ

که د وړو تر میانځ نه وي یکرنګي — زندګي د هغونه ده زندګي
د ملت تر میانځ که یو وار نفاق راغی — پر ور غورځي هر چوړې او ړبنګي
د غه حال پر افغانانو نن راغلی — د نفاق اساس یې ایښئ فرنګي
د غیرت بګړۍ وغاړې ته لوېدلي — افغانان دي یو د بل سره جنګي
د برین زړه وال د ورور په مرګ کړي فخر — غواړم هغه زړه اهالک چې وي سنګي
چې د بل په اشاره خپل ورونه وژني — تر دې نسته بله لویه بې ننګي
نه آرام او نه امید د هوسایي سته — زوړ و ووړ ژوند تېروي په خلوت (تبنګي)
چې پر زړه یې د روپو د حُب تپاپې وي — د هغو ظاهري خوئ وي پلنګي
په میدان کې چې چرګان سره ببرسي — لمړی ضرب یې وي پر تاج د کلنګي

ریشا خوک دي پر سورناکله غوږ نیسي
چې وي پوړ ته آواز ونه سورنګي

د لته ګذاره سخته سوه

د سپین سرو د نازونو مي بد راځي
د سپین ږیرو د ګیلو مي بد راځي

مشران چي د خیل کور مسئوله نه وه
د کړو وړو خبرو د هغو مي بد راځي

چي په کور کي نه تنظیم نه د سپین وو
له دې ګډ وډ تنظیمو مي بد راځي

چي نه قول نه وعده وي نه وړاشه وي
له دروغو د وعدو مي بد راځي

دلائیل منطق چي نه وي په مجلس کي
وچ دلو ړو آوازو مي بد راځي

فیصلي چي په عمل کی تطبیق نسي
پر کاغذ د فیصلو مي بد راځي

هسي دېرشیان موجود سته بدمي ایسي
خصوصاً یاد جنګو مي بد راځي

ریشاؤلا مړسه یوې بلي سیارې ته
ستا له دې نصیحتو مي بد راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوی مړی لاس نه اخلي

سحرګر وڅه جادوړا باندي کړي
عقل فکر يې دئ زما له سره وړي
د خپل ځان سره مي واک واختيار نسته
کشوي مي لکه مزغاره کي پړي
د ژوندون د پاره مخکه راته سره ده
د مرګي په کټ کي پروت يم لکه مړی
د کم درد څخه نالش وکړمه خلګو
د وجود هره حصه مي ده کومبړی
چي يې غوښته هغه هوډه يې پوره کړه
پر څه لاس را څخه نه اخلي زوی مړی
د دوو ورونو په لاسو کي سلا نخ دي
يو دا بل حلالوي لکه اوږ ګړی
د خپل کوره يې ريشا بهر ته ويوست
پاته نسو په کاله کي د کور غړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

للو، للو

الاهو للو، للو، خوب دي درسي دلېمو للو، للو آتاهی، آتاهی للو للو
د سترګو تور د زړګي سړ للو، د توري شپې ژړېده لمره للو ، پر د ښمنانو سپي لاس بره للو

الاهو للو، للو

اوس دي خوبونه کوه، پاک خوږ کونه کوه، پر موړ نازونه کوه
ځان مړه وه په شيدو، خوب دي کوه تر سپيدو

الاهو للو، للو

سبا قومونه روزې ، کاږ له غښتلي پالې ، دوی ته د لوړي ساتې
ښتن د لويو کارو ، د نوي، نوي فکرو

الاهو للو، للو

ته به اقوام وينبوې، ته به عوام وينبوې، بشر تمام وينبوې
ته د غفلت د خوبو، د جهالت د خوبو

الاهو للو، للو

نړۍ کي سپين دي که تور، هريو د ځان بوله ورور، نړۍ د ټولو لوی کور
سره يو ځای د قرنو، پر د ښتو غرو و رغو

الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچه بیدیا اوبه وه ،خړي غونډۍشني کوه، زوزان د ښځه ربه
ژړونه راباسه دغرو ، وتړه بند پر رودو
الاهو للو، للو
پوره که لوړي هیلي، د مرگ سلاح کړه ولي، وایه د ژوبد لي
وړک کړه خطرد جنگو ، خلاص کړه بشرد لمبو
الاهو للو،للو
زما وصیت و منه، حق عدالت چلوه، خدمت د خلگو کوه
دغه قیمت د شیدو، ستا څمنه غواړي ببو
الاهو للو، للو
د خلگو زړه وساته، زړه یي دزړه وساته، لوی او واړه وساته
عالي انسانه للو، پر خواري گرانه للو
الاهو للو، للو
آینده ښاد اوسې، آرام، آباد اوسې، لوی سې د مراد اوسې
زما نازولي زړگو ! ،چي هېره نکړي آدکو
الاهو للو، للو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملل متحده نه وایم

داده د انصاف، د عدالت، د حریت نمری
دا ده د بشر، بشرخواهی، انسانیت نمری
دا ده د انسان د ترقي او عصریت نمری
دا ده پرمخ تللي د وروری او د ښه نیت نمری

دا جملې که هرچا په رښتیا سره ویلي وي
نن ریښې د ظلم او ستم باید ختلي وي

آیا استعمال دا سلحو تاسي ژوندون بولئ؟
جنگ وانسانانو ته پیشرفت او تمدن بولئ؟
اوکه پر عوامو بمباري عصري قانون بولئ؟
و وایاست رښتیا چي دغه عقل که جنون بولئ؟

زه د ورور وژنه خود خواهي وجهالت بولم
زه د انسانانو جنگول لوی خیانت بولم

جوړېږي د فاع خلګو ناوړین دی مصیبت دی
دوی وایي چي جنگ داخلي کار د مملکت دی
ځواند! هسي نه ده د بهـــر مداخلت دی
هرځای چي جګړه وي دیو، اِن مسؤلیت دی

هر جنگ په داخل کي د خارج څه تمویلیږي
دخل د خارج وي د سد خلګ په پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډې د یو.این د سرغنه وعاقلانو وي
داسي معلومیږي چي بازي د هلکانو وي
ځکه فیصلې بې نتیجې د انا یانو وي
یا د فیصلو تعمیل پلاس د استادانو وي

ورډه د یو.این استازي ژرچي استعفا وکړي
یا دي د بې وزلو نړۍ سره وفا وکړي

بعضي به پوهیږي چي جنګونه پرغله وي
ځکه فیصلو کي د زورګیر درنه پله وي
هر ضعیف النفس د زورورو پر پله وي
نه دئ عدالت چي ناحقیو نه شله وي

خود به په نړۍ کي نږدې لیري لمبې بلې وي
خود به جوړي سوي د زورګیر پر طرف ډلې وي

جوړي تباهۍ ته کارخانې د سلاح ګانو دي
ګټي د غټانو تاوانونه د کچنیانو دي
ناز ونعمتونه د قوي تفنګدارانو دي
واره اختیارات فقط پلاس د څوکسانو دي

زه ریښا انسان ته انساني خویونه تل غواړم
یا د غه نړۍ د خپل مدار څخه وتل غواړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

که راتله نو پاخه راځي

نه راځي چي تللي دي ژر نه راځي
کله که راتلله ډېر پاخه راځي
ګوري چي لاځو سرونه پاته دي
تش میدان ته بنه په پوره زړه راځي
اوس د ګل هوسو ګلستان نه دی
دلته نوی اور په بلېده راځي
اوس بي د راتګ پاسپورټ په لاس نسته
دوی نه پر نخره نه د بواله راځي
یو ځل چي د غم کمبله ټوله سوه
بیا په وراړکونډي د واده راځي
هر وخت چي سرک بي اوپاشي ولید
هغه ګړی پلي اوسپاره راځي
یو کرت که لمر ترا اوره ووتی
هلته به ریشا د لمر وړانګه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخه سوران راغلئ دئ

کله بیا غوړېږي د دې باغ غوټې
ژړ خزان پر شنه بهار راغلئ دئ
خپل باغ ته څوک کله تیریدلای سي
هلته درنده حیوان راغلئ دئ

ماتي لکرئ خمل بد نونه دي
نن وړخ د سوټي دوران راغلئ دئ
زه چي آینده ته نظر واچوم
زما نظر ته وران جهان راغلئ دئ

او ښکي د یتیم دوچید ونه دي
دوی ته طوفاني باران راغلئ دئ
خلګ خوري، دبري خوري، سکروټي خوري
دا رنګ خورنده انسان راغلئ دئ

دا سي خورنده پهلوان ژرخملي
دوی لره د لري زیان راغلئ دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاران یې بد راکړه

زما خوازه یاران دې چیرې راځه تللي؟
دوی دي تللي که بل چا دي تېر ایستلي؟
نا بللي بېگانه اوس راته ناست دي
ما په دوی کې څوک ونه لیدل ښاغلي
نه خبره، نه یې ژبه، نه وراشه سته
نه یې زموږ د پرګنو حقوق منلي
دلته یو د زړه خوا خوږی پیدا نسو
کنډوالي، یا تشي توري دي کوډلي
اوس به چیرې زه خوازه یاران پیدا کړم؟
چې پر لوټو ټپو ناست وي د کلي
شکایت، درد و غمونه مشترک سوه
ړیشا سنتا په شان دي ټول پر زړه ویشتلي

د ټولو زړونه ډک دي

چا ته تش کړ مه خپل ډک، ارمانجن زړه
کم طبیب دی چاره ساز، د خوږمن زړه ؟
پاک صفا زړه مې د رحم پیدا نه کړئ
چې یې ګورم هرځای وینمه، خیرن زړه
د دوستۍ زړه چا وماته تر دې نکړ
نه خوږېږي زما پر حال، د دښمن زړه
د ناښاده زړګي حال چې چا ته وایم
تر ما ډېر د هغه خوار وي، غمجن زړه
که په سینه کې د مینې خوږمن زړه وي
نه جوړېږي په تعویز، د مین زړه
د ډېر ګرومه څخه ډک زړونه ځوانان سوه
زنده دل به وو پخوا، سل کلن زړه
لکه نور زړونه چې ډک د ارمانو دي
د رښتیا هم هسې ډک د ارمان نن زړه

ترمرګه خوب

زړه له ډېره ګرومه څه پاړسوب کوي
عقل سوګه وه نن لیونتوب کوي

مینه د یار زړه غواړي اخلاص غواړي
نه ښایي بې زړه چې مینتوب کوي

سړي چې د جهل امبار و نه وي
خوشي دَی ادعا د سړیتوب کوي

چاته چې عادت د خوب ګولۍ سولي
پروت به وي ترمرګه پورې به خوب کوي

ګېند غونډي چې سر ډک د هوا څه سو
کله بې لغتي وړاندي توب کوي

ګېند پخپله پورته خیالات نه لري
واړي د لغتو بې لوړتوب کوي

ځواني ککرۍ تر خاورو لاندې سوې
زوړ ږیشا قبروته مشرتوب کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي شرمولو

ډیر و شرمیدلو ترهر چا پورې . خومره خجالت یو تر دنیا پورې

هر ځای ریشخندي د بل لاسه یو . څه جواب به وایو تر بابا پورې

سترګي چي سي وچي بل څوك نه وینی . مړي سترګي ولاړوي تر بیا پورې

څونه د رواغان موهم وانه وړیدل . حق وار ه باطل سوه تر شتیا پورې

ډیري د وعدو خلاف ورڅو وسوې . نه وړ رسیدلې تر وفا پورې

داڅرمنه یې هم د باور نه بولم . سل ځلې یې وکړي تر سبا پورې

څنګه بې تمیزه زمانه سوله . خاندي د ریشا ځوار په ژړا پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاري صداقت غواړي

یاري نه کیږي په زور محبت غواړي
هر قدم د میني غور، د قت غواړي
چي رضا د یار حاصله نکړي ګرم دئ
څوک چي ګرم سو هغه ولي جنت غواړي
رسیدل د عشق پړلار تسلیدل دي
خوب وخیال دئ چي په مفته وصلت غواړي
په آخر کي هغه پاته شرمنده سي
چي د یار د خوښي پر ته عزت غواړي
د غرور د خره د شا به راښوه سي
غمازان چي مي د یاره فرقت غواړي
ریشا صاف اوسه په مینه محبت کي
یار په مینه کي تنها صداقت غواړي

مخ يې راولګاوه

زندګي راته زندان سو . ديوالونه زړولانه سوه
اولادونه اتکړه دي . آزادي غلامانه سوه

څه شي وکم؟ چيري ولاړ سم؟ . ډېره دي وخپل منفور يم
کشران مي په خوله نه دي . مشران مو نازدانه سوه

په ما مخ دئ لګيدلئ . څوک مي غوږ پر کړزونه ږدي
دوروستي عمر خوارۍ دي . ښادي ولاړه بېګانه سوه

څوک مي ولي په ډبرو؟ . څوکلوي مي، غموي مي
چي پر سد يې ځان بللئ . هغه واړه ديوانه سوه

ولي مينه الفت ورک سو؟ . ولي هيڅ ترحم نسته؟
ولي عقل ولاړئ پښبوته؟ . چي پر جهل روانه سوه

اختيارات مو د ځان ندي؟ . که د بل ډول ته ټخيږو؟
که موسد د سره تللي . چي کاروته خصمانه سوه

بې چاره "ريشا" خوريږي . وروستي عمر پر تيريږي
دوړو په لاس کښېوتي . زړه د ګرومه پټقانه سوه

دغه دي ایثارنو

نور موغټ کړي غټه وويي لانور
ځان موټيټ کړئ ټيټه وويي لانور

څومري سپک سوي يو دبل په تله
آيا تر دغه سپکو ويي لانور؟

پخپله سر وکړ کی په دي ورونه
په غم ککړ، ککړ وويي لانور

بل ته خندا ځان ته ژړا راولي
خپل ژړېدلي ژړه وويي لانور

خپل خوړ ووچي بېګانه په خوښ سيي
بل خوړولي، خوړ وويي لانور

زموږ په غوښو اجنبيان ماړه سوه
هم مستو، هم مړه وويي لانور

جوړي مونه کړي آبادي وځان ته
آبادي چيري نړه وويي لانور

ريښتيا په خپل غم مصيبت کې ډوب دئ
ندئ انصاف چي زغو ويي لانور

(c) ketabton.com: The Digital Library

کفن کښ

چي پوځه سي د ژوند کار سره پتلیس
بیا پکښي پاسي ترځي یو ابلیس
کله کله په امید سره زړه ښه کړم
تر نظر مي پیتوخ وایسي تنیس
چي څه نه لري د دوی به څه سي سوده؟
چي هر څه لري هغه بیا وي خسیس
هیڅ د روغي امید مکړه د هغو نه
چي وړاني یي وي لوستلي په تدریس
یم د ظلم په سکِنجه کي وړغلی
د قوي لاسو په زور سره یم پریس
دامتاع د کم ځای وبولم یارانو
چي برلیک نه امریکا وي نه انګلیس
ریښا هسي کفن کښ کس ته حیران یې د
چي یي وکیښ د شهید څخه کمیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې باوره وعدې

په وعدو په قسمو بې باور نسته
چاکه خپله وعده څو ځلي کړه ماته
د هغو قسم، وعده خطا ایستل دي
د رېښتیا د صداقت لاره ځني پاته
لیرې، لیرې اوګوښه ځني تېر پېږه
له کاذب سړي مخ وګرزوه شاته
کاذبان هیڅ د وعدو پابنده نه دي
دروغ خبره غوږ ځوي سباته
له دروغو اسلام هر څوک منع کړې!
خصوصاً دروغان نه ښايي ملاته
د دروغو مزل لنډ وي دا متل دی،
په میدان کي ژر راوړي رېښتیاته
بې حیاته د حیا امید و نکړې
مرګ بهتر وبې حیاته له حیاته
وي ساته په صداقت پاکیزګي کي
خدایه! حقه لاره وروښيي رېښاته

(c) ketabton.com: The Digital Library

سل د زرگریو د گگر

د ماتول‌وار يې خوړلئ، پر کله د اتحاد دئ
ما غزه تيت زري، زري سوه، کاري وار يې د استاد دئ
پښت له پښته بيا تر زويه، دئ افغان اولس نېکخويه
پر ميدان يې کلي لغړي، داد کم يزيد ابداد دئ
نه مؤمن غوندي زړه سوی کړي، نه انسان غوندي ځپلو کړي
زړه يې سخت لکه ډبره، داخاصيت يې د جلاد دئ
که پابنده د قران دئ، که يې خوی د مسلمان دئ
که خير په سود، زيان دئ، هلته پاک د دوی جهاد دئ
بڼ يې وکينې د خوش ښنو، ريشه کش معانيد ينو
چي بنا پر ښياد نه وي، تعمير خوشي بې بنياد دئ
پې يې ايښئ د توزل کړي، پښو ستون چپه کيدل کړي
تر هغو چي نری کيږي، و فولاد لره خراد دئ
پر ډک خم چي د آساقي وي او تر څو چي ځنگئ باقي وي
نشئ به ملاقي وي، خماري ته پرنه داد دئ
چي بگړي يې د اسلام وي، خو په نيت د دوياد ام وي
که هر څو ملا امام وي، هسي پټ لکه صياد دئ
د مغزو به څه ښادي وي، چي يې ژوند نامرادي وي
ښادي نه لرو ښامنو، د ريشا ژوندگی ناښاد دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

پس گردنی

بد نیتي دي، پوتربله بد بیني دي
تر بګني دي، خصومت دئ، دښمني دي
بې عدلي، بې انصافي د کمه راغله؟
د بې وسو پر حق چور دئ، شبخوني دي
اولادونه د کم دو، دي دانه خوره
د مرغانو په شان ورکي پلرګني دي
نیک اعمال ولې بد لیږي په بدیو؟
که دقیق سو داخبري بیروني دي
پر د ښتوګر زیدل کله تمدن دي
په ښار وکي پاته لږ څو کورني دي
خلګو څه کوئ؟ پر کمه خوا رهي یاست؟
پر دې لاري خورا ډیري دیدني دي
"ریشا" وګوره پرشا وخوا نظر کړه
درته پاته چي لا څو پس ګردني دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبتي مرگ

پرنړۍ چي مغازې دا سلحو سته
و بشر ته نوبتونه د مرگو سته

که مرمۍ له ماخطاسي پروړو رمنبلي
په ضربه کي کله وخت د نښانو سته

استعمال دا سلحو بايد جاري وي
په تعطيل کي يې ترل د فابريکو سته

انسانان چي يو د بله سره وژني
بل څه نسته تنها گټه د پيسو سته

اوکه نه نو وړونه ولي دښمنان سي
په هرجنگ کي پټ لاسونه د پردو سته

که سلاح سي د نړۍ له مخې محوه
و بشر ته فراواني د نعمتو سته

دوی د دې دنيا لذات څان لره غواړي
و ږيشا ته صرف نعمات د جنتو سته

ناميندي

ځمه خپل کاله ته کوږ مغزی د اندېښنو سره

اوښکی سوې لاړو نه د غمجنو کاروانو سره

لاړه ده اغزنه سړک وران پل نړېدلی دی

چاودي پښې رهي يم د خولې خلا مو اولادو سره

څورۍ د لار ختم سو نوکان خوږ مه د لوږې څه

وچه وچوبي ده درخته نسته د ابو سره

ورک مي سو تما توبی نه گنډ غالۍ نه ديوال ښکاري

ورځې تېر ومه د قبر واوکنډ والــــو سره

و ايستل گرانۍ د تن کالي په خپل قوت له ما

وچي مړی غوړه صدرۍ يو د جيبو سره

هيهات چي د اثر رانده ستر گي بيا د اوښکو وچي

هيهات چي په کتکي به وي ناوياني د مړو سره

ړيشا د انسانو د خوښيو مزه تللۍ ده

شين پاليز بي لا ښ سود او ښانو په گلو سره

حق ده پېره

ژبه خوله کې دومره کله سوځنده ده
لکه بل چې مې پر ژبه داور لمبه ده

غماځانو زه پر خوله یم پېژندلی
چې په ما پوري خوږه ګوله ترخه ده

زه انسان یم د لرګي نه یم جوړ سوی
ولې کش زما پر سر د غماره ده؟

خو تبر لره درختي لاستی ور کړی
د ریښو تخنه چې قطع یې تنه ده

د غمو مې یې خلګ تو له لرزید له
پر راغلې نن د بېري پرې لوزه ده

په غیرت یې د زمري نوم و ګټلی
د بانې پنجه یې ښخه پر کله ده

نن یې ولې د همت بکړی شوه کړه؟
پر سر پروته یې خالي، وچه ډبه ده

څو عقلونه په سرو کې پیدا نسي
د هرچا څه ورکه لاره او کوڅه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرګي يې پکار دي

هيڅ قوت ورپاته نه دئ يو زره
باید نسي پر خپل ځان باندې غره
د میوې امید له هغه ښاخه نسي
چې یا وچ وي، یا په بېخ کې وي اره
وچه دړخته بېرته نه کوي برګونه
نه ګلونه، نه ښاخونه ګرسره
دچړسي زوېه د ګټې امېد مه کړه
د هغو څه هم چې ناست وي پر پره
هغه باغ ته چې باغوان يې نه ورلو دئ
چغالان ورځې پر دړ اوپر نخره
دلېوه ځخه غټ مزونه لا بېر ېرېزي
چې له څنګه ځني پورته کړي بره
زه ریشاء د هغه چاڅه نور بېر پرېزم
اسلحه چې يې وځنګ ته وي خره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه غمچینه

ګرانه د شید په ډول سپینه ده
مخ لکه سپوږمۍ دي ماه جبینه ده
یو ځل چي د یار وشنګ ته کښینستل
هغه وخت له شرمه سره و سپینه ده
پته خوله کي یو کتاب خبري کړي
زړه کي یي ساتلي پټه مینه ده
کله چي په ناز سترګي راواړوي
پوه سمه چي نن لږ څه خوشبینه ده
شونډه چي یو ځل تر غاښو لاندي کړي
هغه وخت یي مینه له یقینه ده
لوړ قد یي چنار غوندي رسا ښکاري
ملا یي هم باریکه هم وریښمینه ده
کله چي کوڅه په خپل لاس و اُوبي
هغه د ریښتیا د زړه قمچینه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ ختلم په زیرخانه ننوتلم

ما فضاء ته د ختو لاري څارلې
په نصیب مي ګورستان یا زیرخانه سوه
چي هوس د پروازو راته پیدا سو
وزر وچ سو زما په پښو کي زولانه سوه
نابوبره د صیاد په دام کي ګیر سوم
بهانه راته د دام یوه دانه سوه
یا به مرګ اوس قبلوم، یا به یم غلی
اقرباء راڅخه ولاړه بیګانه سوه
عقل هوښ راڅخه تللی لیوني یو
داپه دي چي مشران مو دیوانه سوه
صدقه مي خزاني نسوې د خپلو
هستي واړه د پره دیو نذرانه سوه
آئینه غوندي رشتیا نسم ویلی
درواغان مي په د نیا کي افسانه سوه
د تعمیر په امید ما وي لیښي نغښتي
د ریشاء د پلاړکونډ غالي ویرانه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پرزو موټر

چې د رست عمر يې تېر کړی په مزو وي
پر بل چا يې کله هسې ژوند پېرزو وي
پر پالنګ د عياشۍ خوب و نه کېږي
خوب يې نه وي چې بستر يې دا غزو وي

تېر واته دي که د کار هيله تړې وسي
چې سوی [لوی] په نعمت او په نازو وي
په غفلت کې ښکارې ښکار سي ښکار ولي
ځکه غلی، ناست چولوته د خزو وي

ده بهتره چې چپ کښېني په مجلس کې
هر مجلس چې د ک په غوټو آوازو وي
چې د ژرندې پل يې څرخې پر سر باندې
څه ښادې به ورته پاته د مغزو وي

پورته، پورته غوړ ځېده د بل لرګي ته
دا کار وند يا دېز يا د بېزو دی
هر موټر چې بې ډرېوره وي، ولاړ دی
خصوصاً چې بيا بې تيلو، بې پرزو وي
ړيشا صبر تحمل د ړته په پکار دی
که په ژوند کې د ر سره کمه آرزو وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژړبه د نازه ولوبړي

لاس راځخه واخله ای ظالم بې دین غمــازه
تېر به دي دوران سي ژړبه ولوبړی د نازه

څون څوکلیدل، څونه جفا هم تا و نکړله
وګوره تاریخ ته تر انجامه له آغـازه

ظلم که تعدا وه که هوس وو نو دي بس دئ
نه يې تر آخره بهره مند له امتیـــازه

تا که ځان پټ کړئ دئ د طلســم په لباس سره
اوس نګار پوه سوئ دئ چي څومره يې چمبازه

څه توری واخله د جانان بې اعتما ده يې
ما لره دخپل جانان د وصل درګاه بازه

خوار ریشا په عشق کې که هرڅونه څوکلیدلی دئ
شکر دئ خاونده معشوقه پوه سوله رازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوربل

چې ترسترګوې دیار اوربل جل بل سو
اور دمینې مې د زړه په کورکې بل سو
تازه دمه ومړ دسوي زړه دسوخته
زړه مې وروسته پیاله سوي څه په کوربل سو
د فراق پتی بیابان راته انګار دی
مخامخ داور لمبې راته کوتل سو
دحباب ترڅتر لاندې مې اتراغ دی
د سکروټو په باران کې مې منزل سو
هیڅ نسخې مې د مرض علاج ونکړ
د ګولۍ پر ځای ګولۍ راته اجل سو
ریښاٴ ستا لا .آینده ژوند ته امید دی
چې پرزړه دغشو واری مسلسل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرشکوني

د خپل ځان رښې يې وسوځې په لمبوکې
په کنډرې کې پاتې نه سو سپېروني
د باباهستي يې وړکړه بېګانه ته
اوس د بل پر در ولاړ دئ ژړغوني
هيواد ټول په لمبوکې سوځل کېږي
پاتې نسود ادې پر سر پړوني
هيواد وال دې ترخپر ولاندې سوي
پر لوړانه چوکه جنګ اوسرشکوني
پرماشه باندې يې ګوتې سره اېښې
وکوتې ته کرول د توپک نوني
چې د جنګ لمبې يو لږ څه آرامېږي
د بل لاس په لاس کې وړکړي اورلړوني
چې جنګي جامه وجنګ لره په تن کړي
بدې اېسې ساده دله برګ پتلوني
ريښاء ناست په لنده بله نړخانه کې
پرپښو دړد دئ لګېدلئ لګوني

(c) ketabton.com: The Digital Library

غح ته کرکندي

شرمښان يوارپسه کړي اندي اندي
څني وځغلوي هريوخپلي ونډي
انسانان هم څني دي لېوه صفته
ځغلوي دوړور د ماله څخه پلنډي
د حلال مالويي نه وکړله څکه
دکي خيټي د حراموتنډي تنډي
چې دخولي او دزړه لاره يوه نه وي
منافق دئ په اسلام وهي ملنډي
رقيب لس ګرايه بدتر تر شرمښانو
عاشقان يي پسي واخستل سالنډي
ومزله ته رسيده هغوته ګران وي
چې په مخ کي ورته پروتي وي کرکندي
د ريشاء اوږده مزلونه دي په مخ کي
ربه ته کړي اوږدي لاري ده ته لنډي

تماشه يې کوه

نه ده نکټايي د عصريت نخښه
نه دي پوچ الفاظ د علميت نخښه
تش کوټ و پطلون سړيتوب نه بولم
څو پکښې و نه وينم د پت نخښه
چاکه مظلومان تر لاس و نيول
دا ده د غيرت د شهامت نخښه
يا که يې پوره کړې د بشر خواستې
دغه ده بېشکه د خدمت نخښه
زړونه له دې ژوند څخه تنګ سوي دي
نسته پر نړۍ د حريت نخښه
نه ده و بشر لره سلاح پکار
دا د قدرت منو د قدرت نخښه
ورځ په ورځ بشر و تباهي ته ځي
سيل کړه ريشا د جهالت نخښه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل لاس

ډېر بشاش مخونه سوله پژمرده
ښادي ولاړه خلګ ډېر دي غمزده
انساني خصلت د خلګو فراموش سو
ولې، جوړه يې کړې د ځانه درنده ؟
مړېده يې د انسان په غوښو نسي
چا پيدا کړه دا د غوښو خورنده؟
وړونه ولې يو تر بل ترله وتلي؟
رسوايي ده، نکړي يو د بل پرده
اکثر خلګ چي مقصد ته نه رسيږي
اجنبي لاسونه سته پس پرده
وېره خوله د خندا نسته شنډي بوڅي
غمجن حال دی نه خوښي سته نه خنده
ريښتيا ناست د بې وسۍ تخته نالش کړي
د سيالانو په مجلس کې شرمنده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوله دی دئ

بېګانه ته یې ښندي خپل ورور یې مړ کړی
په عالم کې شرمنده سو ځان یې خر کړی
هست و نیست یې واړه ورکړه وپردو ته
د اولس تر مخ یې ځان لڅ ولغړ کړی
له بهره یې اولاد ته څه را نه وړه
لا د لاسه یې اولاد ته ځان منګوړ کړی
د بابا عزت یې وپلوره په جهل
ځان یې نورو ته په دې توګه ګادړ کړی
د خوړکي بنارسي جتي پر سر کړه
ده وخوړ ته ور پر سر د غم ګدړ کړی
د هیبته یې زمریان لا لړزېدله
نن یې ولي ځان بابنې لره کوکړ کړی؟
په پاکۍ کې یې قدم مخ ته وانه خیست
ترخوا یې لا میدان په غم ککړ کړی
ټوله ته یې غره مسه په کردار دی
ریشائبنه سوچي اصلي تنر دې پړ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي حکومتونه

برني پرېږوني باندي تاوان کړه
نني ته د سبا وعدې بيان کړه
چي سبا سوتياري د تيښتي نيسه
آماده و استعفا لره خپل ځان کړه

د شخصي حکومتو دغه قانون دی
بلـه پلا بيا په بل شکل ځان عيان کړه
ته و دی په مطلب بنه سره پوهيږی
بېچاره خلگ په ځان پوري حيران کړه

په خلوت کي تا ته هر عمل جائيز دی
پر بهر خبر د خدای، حديث، قران کړه
که په پټو محفلوکي هرڅه لـــــــــخ سي
خود باندي سپين پټکی، کميس، تمبان کړه

دا دنن د بدکارانو دود، دستور دی
چي د خلگو ترمخ سپين ځان مسلمان کړه
که رضا د خدای، مخلوق ځان لره غواړې
ريشاء ځان دي حقيقي عالي انسان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښوته لوېږي

که سیلۍ اوري که سوځم په لمبو کي
که خندا کړم د ژوندیو په قبرو کي
واړه دی دي په ما هسي چاړي کاندي
تېروم ژوند زه د عشق په مرحلو کي
د جانان د کلي خواته بې پروا ځم
بېره نکړم که تېرېږمه په سپوکي
د فقیر او سپو خو تل سره پرته وي
په یوه ډوډۍ رالوېږي ژر په پښوکي
څو پېش رَو مي خپل جانان ویلي نه دی
غمازا کله شمېرمه په سړو کي
زما د عشق مِس معلوم سوي دي ویاړته
رقیبان ژر حسابېږي په پردو کي
په رشتیني عشق چي زما ګل رخ خبر سو
ریشا، ګرزه د ګلا نو په باغچو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمغزو عملیات

ورکاوه یې دکومک په نامه ونج
اوس د هري روپۍ سود اخلي څلور پنج
د سرونړو کتوریان یې په غلا یووړه
زوړ منګي یې ورته پرېښود پر ګړونج
طلايي خښتي یې وړي په عوض کې
ورکوي وچه تیکه لکه اسپنج
د بابا غوښي یې وخوړې کارګانو
د زامنو په کله کې نسته سنج
پر مغزو ماهرانه آپرېشن سوئ
چې ساده مسایل ډېر ایسي بغرنج
د لستوني مار دئ ډېر په عذاب کړئ
سوه د هر یوه ښه لکه نارنج
یو کچکول، یوه لکړه ورته پاته
څغلوي ژر اوسنۍ پخوانۍ ګنج
یوه ورځ به د حسابو کتاب راسي
چې یې وپیچي مغزې، پښې وآرنج
ریشا، هیښ ناست دئ په چرت کې ندپوهیږي
وړي له دغسي ناخوالو څخه رنج

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالي ښتې

چې پر چاپې د عتاب سترګې کړې غټې
هغه دم هغوی پښو کړلې چوټې
نه اسلام، نه شهامت دی، نه غیرت دی
چې د وړور په غوښو ووهي سمټې
دا ښکار ندی چې پر لار، لار دي لټ کړي
ښکار هغه چې په هوا ولي خر ګټې
کاسه ډکه د حلال رزقه مزه کا
نه چې بل د رته ولاړ وي تالي ښتې
چې د وروړ د سر په بیه لنګۍ غواړي
خدایه! مه کړې راپر سر هسې خرټې
پر کاغذ باندې مې وکښې خوشخبرې
هسې پروټې وې په زړه کې لکه خټې
دا بیتونه د ریښا که چټیات بولې
نادانانو اعتراف وکړه په متې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورستې هګۍ

لو ګيله د زوړو روڅخه کیږي
چې وې نکړ د کمزورو لاس نیوی
د توره زنو شمله ورو غیرت ندئ
چې کوي د وړو پر حق باندې تیری
چې ملت بې ترخپل ځانه پوره یې هېروي
د هغو به برخه مه بوله بری
مجالس او فیصلې بې نتیجې وي
یکښې ګډ چې په خیرن زړه سوسړی
چې ترڅرګې څوک وړستې هګۍ کې لاندې
امید مه کوه چې وباسي چیچي
مسلمان که ترنامه زیره اوږ ده کړه
پر شکمن یم که بې لنډ وونیم ګزی
د خالي او بوبه څوک کوچې وانه خلي
د غړکې چې هرڅونه وي شرپې
ریشا، هغه وخت خپل ځان بختور بولي
که بې وکۍ د تیریو مخ نیوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بندګۍ ژوند

شوه کېږي به د قبر و زندان ته — که هر څو دي نن هوا د آزادۍ ده
دغه لاره چي دي اخستې ده بندېږي — فکر وکړه دغه لار د بربادۍ ده
لکه غاړه ترا بده لکه نه وي — کله، کله لکه غاړه د زندۍ ده
پر دې تموله غوړولي مستان ګرځي — زمانه نن د سوتي اود رندۍ ده
که د عجز و خلوت ته سو د ننه — خلوتګاه وه فقير ته د بنادۍ ده
که شاهان په دې خلوت کې څوک محصور کړي — ورته ښيښه نا جوړي د سابندۍ ده
د ريشا ژوند نه شاهي نه فقيري سوه — ژندګي د بندګۍ د بې خوندۍ ده

د سرو نولو

نه و رحم د يار کوڅې ته نه . و رحم — توري جولۍ هلته تګ و د وکوي
سپي غماز مي لاره بنده کړې ده — درکي د جانان ولاړ عو، عوکوي
کله يې حضور ته رسېدلی سم — لاړکي رقيبان راته پېشر وکوي
يار مي د زړه کنت ته ورلوېدلی دی — هلته مي د عشق د وږود روکوي
کله يې د حق آواز تر خوله خېژي — دوی لکه ميناوي کمچوکوي
ډېر، ډېر دروا غان مي اورېدلي دي — پوه يم بيا پر نور و وعد وخوکوي
نسي رسېدای ريشا ترياره پوري
څوچي جلادان د سرو لولوکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه تعلیم نه تربیه شته

تعلیم نشته ماشومان بې تربیه سوه
تربیه د وړکوجنګ دئ یا ښکنځل دي
په کوڅو کې کچنیان واړه لوچګان دي
جهالت ورځ تر دا بله ورځ ډیرېږي
پلار یې وزي د روپو وتولېدو ته
انساني خوی یې بدل په حیوان توب سو
د ریشاء د خولې چې هر اوف، آه، اوزي

مکتب وران سو معلمان ځني کنده سوه
مور و پلار یې د ډوډۍ په غم اخته سوه
په ډېروسره ولي د یوانه سوه
خوی خصلت یې د حیوان اُدبوده سوه
اولا دونه یې کوڅې ته وړ ایله سوه
هم یې ناسته هم خبري د شوده سوه
پر کاغذ د فریادونو مجموعه سوه

د غه حال دئ

غوښې خوري د خلګو په جرئت سره
نس یې ورځ تر بله ورځ پاړسوب کوي
ورځ را ځي چې لړځ انفلاق وکي
وې پلورل د پلار هډوکې وپلورل
مه کوئ د خدائ وروی ته وګورئ
دا د هوښیارانو کار زه نه بولـم
چا چې د بېوزلو حقوق لاندې کړه
چا که مظلومان لوږې ته پوره کړه

وینې یې چښي په ډېر لـذت سره
خېټه به یې و موښلي د چت سره
څیرې به لړ شین سي په شدت سره
راپې نیوئ جهل په عزت سره
ګورئ ټوله حال ته په دقت سره
ګډه بې عقلي د حماقت سره
ځئ به بندي غاړې د ذلت سره
دادئ ریشاء ژوند د شرافت سره

زړه ته مولوېږي؟

ټول خوند ونه ټول، زموږ د زندګۍ سوه
موږ ته پاته زندګي د بې ننګۍ سوه

زماني نن ورځ دي موږ چېچيان ايستلي
زما په خيال چې دا دنيا ورسته هګۍ سوه

ځليدونکي ځلا ورکه سوه تياره سوه
له محفله ښخه پورته مارد ننګۍ سوه

ترانې د عشق به مرچا نږغولې
خولې ګبې سولې او ماته سارنګۍ سوه

هغه زړونه نن د جوشه دي لوېدلي
چې له سره راشوه ښخه لنګۍ سوه

افغانانو خپله توره بل ته ورکړه
افغانۍ توره روسۍ يا پرنګۍ سوه

ځوک دي ولې په وينا وونه پوهېږي
ريشاء ستا ژبه توړۍ سوه که ګونګۍ سوه

ژړي تلي

داځه حال دي چې ژړېږي کونډي رنډي
ديوې هغتې ناويانې سولې کونډي

د چاپسنې لکه چخلې دي ډنګري
د چاپنډي، پنډکه، نوړې هم سوې پنډي

نااهلان په دغه حال پوري خندا کا
عاقلانو ورته وچيچلې شونډي

خلګ نه ګوري وبدي آيندې ته
وجواب ته يې نيولي خولې دي منډي

ټول اولس پر دې لمبله نه ځائيږي
پر لمنې لمبله نه سي لوېږي غنډي

چې چمړې يې د خپل کامه پوهتولې
د هغو چهړې عالم ته سوې برېنډي

د غفلت تلتک يې کش کړي پر سرباندي
ژړي تلي يې را و وتې ترخنډي

ريشاء مه ورځه پردې ناحقه لاره
د ناحقي لاري و ځغله په منډي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولي بل ته اړيو؟

تیل مونسته د څراغ او د اوجاغ — بل ته اړیو موږ په تیلو د څراغ
پلیسوزمو وخپل ځان ته پیدا نکړې — لګولې مو دي بل ته چهل چراغ
هم په ستن هم په کفن بل ته احتیاج یو — په هستي کي یو ښتمن زړګی داغ،داغ
زراعت سته مالداري ځکي پرېوانه — مګر نوړ يي له تولید څخه سوه چاغ
په سترخوان کي که یوه ګوله پیدا سي — د هوا څخه غوټې وهي پرې زاغ
خولې دې منډي د زړه حال ويلای نسو — موږ د بل تر نظر یو لکه الاغ
ولي اړیو په هستي کي د بل لاس ته؟ — راسئ وباسو د دې اړتیا سراغ
که اصلي علت د دې حالاتو غواړې — ریشا' وابه وړې پخوس قسمه دړواغ

د غلوملګري

نه جوړېږي څو اخلاص، صداقت نه وي — نه خپل کيږي تر څو مینه، الفت نه وي
وهرچا ته خپل حقوق کله رسيږي — چي حاکم د عدالت حکومت نه وي
که د چورد پاره تړي وي پرانستي — په هغه ځای کي د خلګو دولت نه وي
حاکمان که سوه د غلوسره ملګري — مال لا څه کوې د سر امنیت نه وي
بدامني او ځان ځاني چي هرځای راغله — بېره، وهم وي مال، سر سلامت نه وي
پر بې وسو، زوره وړ کوي ظلمونه — د بې وزلو سره زور و طاقت نه وي

ریشا' غواړي پر نړۍ چي عدالت وي
په بشر کي خیانت، جهالت نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څنګه وکم؟

د فراق په لمبو سوئ خوږين ځګر يم
د وصال په اميد ناست صبح و ديګر يم

ما د مينې لار په وينو او پاشي کړه
اوس د ډيري خونريزۍ روند په نظر يم

د زړهويني مي د خولې څخه فوران کړي
کږ مژګانو يې وهلې په خنجر يم

سر و مال مي د وصلت پر لاره ولاړه
د عشق لاره کي زه تير تر مال و سر يم

سپي رقيب د يار له دره فراري کړم
د هغې ورځې تر اوسه دربدر يم

چي په سپينه ورځ کالي را څخه کاږي
نو به ولي هسي غلو ته خوش باور يم

له دربار چي آشنا نا آشنا باسي
زه ريښا به تر هغو د بل پر در يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې فائيدې مجلسونه

يو سړی وي د تو پو په ويشتو ستړی
بل په څغاسته پر د ښتو، بيابانو ستړی

څاښه تيره کړه په چوړ پسې روان دی
د هغې خوا د ګونې په ړاوړو ستړی

چې لړې يې هم د خواست لاس بل ته نيسي
سونا دا رېز ريارتو په نقلو ستړی

څوک جامونه يې پرې چښي تشېرې
څوک کاګل لره د بام په کاسو ستړی

څوک په شام پارس مخ زيره خيشته کړي
بوټ پاليش والا په بوټ وموزو ستړی

شپه او ورځ يو ځای وبل ځای ولې منډې
هر هيئت په بې فايدې مجلسو ستړی

دې ستړيا وو کې ظاهره منفعت سته
په باطن کې وي په دکو کمو ستړی

وړيشانه هوسايي نده وړپاتــه
هره ورځ په جنازو فاتحو ستړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکي غوښتنې

پناه راکړه د شیطان د وسوسو . حب مي وباسه له سره د پیسو
ما د حق او حقیقت پر لار رهي کړه . چي را وونړم د نااهلو د جلسو
انساني خوبونه زما سره همراه کړه . نه لیوه غوندي چي ګډ یم په پسو
د هغو ملګري زما په نصیب مکړه . چي په دام وکولي کاږي د نسو
چي تیرنه وزړم د ناکسو په وینا وو . ما غالب کړه د شیطان پر دسیسو
دریشاد تسلیم لاس وتا ته پورته . خواست کوي د خان اولاد د اولسو

په وینه بیده

د دښمنو په لمبو سره تاوده سوه
یو د بل په میدان کي سره سره سوه

د غرور څخه بیا پر مستي راغله
حقیقت په سترګو نو ویني ړانده سوه

چا ودوی ته د نشي پېچکاري ورکړه
چي مستي یي د مورلي په ږغیده سوه

لکه مږ د بل د عوت ته حلالیږي
غاړې پرې مذبوحانه یي غوړځیده سوه

په خوبي موادلرلې یې ماغزه دي
په وینښتوب کي څملېدلي د بیده سوه

دریشا لړزانه ږغ محفل زغن کړي
دا زغن او اواز یې سوړه سړ بیده سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وچاته ور زغ کړم؟

هدیروکي موږ وچاته کړو ورناري
ساکښ نسته چې د خلګو ناره واوري

موږ د خپلو پښتو لاري څار لـــــي
شا و خوا سوي راته بندي تو له لاري

چې رښتیا سي اوس به هیڅ چا باور نسته
د باور د لاري مله سوله بې لاري

ګرم و سرد حالات پر موږ باندي تیر یږي
سیني سري سترګي چې وویم خونکاري

باوله مي را بلل د رنځ عـلاج نـــــه
اوس به خورم پر ککری د ګوسو واري

خو راده ري د امید وعدې بې راکړي
نن پر خپلو وعدو کړت سوله ناکاري

دريشا حیات ګړی په ګړی مرګ دی
چې د زړه څخه یې څي د وینو داري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرکمه رهي يو؟

ومزله ته زه پر لوري د خطر ځم
پدې تګ کي په پښو نه ځمه پر سر ځم
مزله وال په سپينه ورځ له مانه تېر سوه
زما په مخ کي توره شپه ده ماز يګر ځم
ناست چرتي يم د مزله لاره مي بنده
د مرګ لوري ته زخمي زړه سوی ځګر ځم
د کاروان مهار په لاس کي د ساربان دی
اختيار نسته چي څنګ په خپل نظر ځم
لاره ورکه د مزله ده شپه تاريکه
په بيابان کي دوړي، هيسته لروبر ځم
بې آبي ده احتمال د چولې شته دی
ترلمر خر که ناخبره بې باور ځم
زما ريشا څه د سفر لوري ورکسوی
چي پر کمه خوا روان په کم سفر ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتون پاته سو

تخت د سلیمان گنج د قارون پاته سو
د هر پاچا جلا مضمون پاته سو

کرار، کرار پسي تو لیږي تمولـه
تن به روان سي که پرون پاتـه سو

چا زرغوني د رختي د بنجه وکښي
د بل آباد باغ شین، زرغون پاته سو

یو د بل مال ته پر خلورو ورځي
د بل یو لاس اویو یې ورون پاته سـو

انسانیت د افغـانـانـو ولاړئ
اوس یې خالي کوټ و پطلون پاته سـو

انسانان ځي روان پر مخ دي رهي
تاجک، ازره، ازبـک، پښتون پاته سو

د ریښا نوم او یا نښان به څه وي
که پر پره دي ځکه مسکون پاته سو

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس یوکئ

پښتانه، تاجک، شیعه، هزاره ګان   ترکمن، ازبک، بلوڅ، نورستانیان
هر تکم چې پدې خاوره کې هستیږي   بلل کیږي په یوه نوم د افغان
افغانان د دې هیواد میراث خواره دي   ځکه ټوله د دې خاوري دي بچیان
اشغال ګر غواړي چې د وی سره جلا کړي   چې بیا وروسته وي اشغال ورته آسان
لمړی غواړي چې پر قوم، مذهب یې بېل کړي   پدې توګه یې کمزوری کاندي توان
بیا جلا، جلا پر هر یوه حمله کړي   د بشر د غوښو وږي شرمښان
افغانان که ځان او لادته امن غواړي   د دښمن په د سیسو دې پوه کړي ځان
دیوې والي اسلحه خورا کاري ده   په نفاق کې د بل ګټه ده خپل زیان
که بقاء غواړي ملي وحدت یې شرط دئ   بې یووالي تدریجي مرګ ته روان
یا به حتماً یو ځای کیږي یا به ورک وي   د نقشې د مخه ټول افغانستان

د ریښا خبري هر شنوا غږ او ري
د کمو د پاره ندئ د ابیان

ذغالیان سوو

راته پېښې دئ هره ورځ نوئ سړ درد   د توره مخو سکروګاز کړم ګرم، سرد

لغوړنه سړدردي او سرچرخي ده   زړه مي رېږ دي د نارنج په رنګ، رنګ زرد

هوايي سوم تکهاړئ مي په سر کښي   ترغوږ ومي تکان باسي مرد نامرد

دکوټي ياران مي واړه هوايان دي   وکومک ته پيدا نسو بل همدرد

آرام نلرم په سرکي مي برچي ځي   سرچرخيو کړم د ژوند څخه دلسرد

چي يي ووينم تورمخي بدمي ايسي   ږغالی کړم د تورمخو سکرو ګرد

زه د ژمي د ساړه جنګه دار بزم   چي اخيستي سړه لوي وي فرد، فرد

د اسخت ژمئ به خاوند پخير تېر کړي   د سکرو مخ به وي توړ په عمل کرد

رنګ زردي به و ريشائے سرخرويي وي
که يو ځل يي د سکرو موسم کئ طرد

(c) ketabton.com: The Digital Library

فراري عاشق

چې ځان نکړي د يار مخ ته سپيلني
هغه کله عاشقان دي رښتني

تر چولو چې د جانان ومخ ته ګوري
هغه خوشي نندارچيان دي بهرني

که د مرګ سګلی د يار پر زنګانه وي
دا وصلت دئ مګر هو، زکندني

که وصلت د يار يې پرې ښه نه شو فراري سو
په قانون د عشق يې خپل ځان کړئ خونړي

چې کوڅه د يار په او ښکو اوپاشي کړي
لري هسې تروې اوښکې شيريني

مرام کاته او تبسم يې نوی ژوند دئ
سل کلن زاړه به کړي شل کلني

عاشقان د يار ودرته ملنګان وي
چې پر د ښت ګرزي هغه دي ليوني

زما د عشق صفحه د يار په توصيف ډکه
له ښايسته د رېښا اشناغني

(c) ketabton.com: The Digital Library

مردار خواره

ماليده خوري، هم ډېرې، جوارې خوري
کلنگې چرګه و چرګ وارې جارې خوري
چغالان بیا د چرګانو قاتلان دي
ترمنا یې ډېر چټک پر هوارې خوري
د لاښو په ټلاښو کې بابنده ښکار کړي
طبیعت یې دی چې هره مرداري خوري
اشتها چې یې د حرص په ښورکې راغله
مرداري لا په خورا مزه داري خوري
د هرچا مطلب خوړک دی په ژوندون کې
یو په زور بل یې په ډېره هوښیاري خوري
څوک ګوار، ګرار خوړک په حوصله کړي
څوک غوټې وهي خوراې تلواري خوري
رښتیا شکه د حرام خوړو ونکړې
حرام خوړ آخر پر سرواري کاري خوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترکلکین راته گوري

لا مړ نه دئ چي پر سر يې کيږي واري
لا يې نه ويني چي ويني وهي داري
نامردان وي چي پر مړو توري راکاږي
پر راکښلي يې وي سري ستر ګي خونکاري
څنګه زړه دئ چي دوړ ور په مرګ بنادي کا
او ړاباسي پسله له مرګه يې انداري
دا نن څه زلزله ګډه په نړۍ ده
چي يې ښځي، نر وهي دغم کوکاري
دا د کم چپاول ګرو چپاول دئ
چي په سپينه ورځ نيولي يې دي لاري
پر ميدان باندي يې مخ نه ليدل کيږي
تماشا کړي په کلکين کي ترهنداري
ريښا، داسي تګاري په ستر ګو ويني
انسانان وژني لا ځان ګڼي خداي پاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلګل میري

تجارت نن ورځ اکثره سود خوري سوه
عقیدوکي پیښنه داسي کمزوري سوه
که په هر قسم خوش مري پیدا کیږي
د ده نکري تولېده يې رنځوري سوه
بې پیسو څه، بله مینه، الفت نسته
د روپو حب دی چي ورکه مو، وروري سوه
کیسه برندي د بل د جیب يې کاږي
که څوک څیر سي د غه هم کیسه بري سوه
د روپو ګوني په شاوړي و داوړي يې
حمالي ده چي يې نوم سوداګري سوه
سرمايې د خپل هیواده تښته باسي
واولس ته پاته خود دربدري سوه
حساب ورک دی محاسب دی ناخبره
ګډوډي، بې حسابي ګلګل میري سوه
ریشاء خپل ځان دي په لږ سره قانع کړه
ډېرول يې و بل چاته مزدوري سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوپک خپل و پردي نه پېژني

زړه چې د ټوپک وسوځي بل وژني
نه لري تميز پره دي و خپل وژني

زړه کې چې يې بل داوړ لمبه سوله
څوچې زړه يخ نکي سل و شل وژني

کله ستا تو پير پرې د انسان حيوان
خره وژني، غوايي، انسانان سل وژني

ډک ټوپک سنګدل انسان چې واخيستۍ
خلګ پر کشمير او پر کابل وژني

دوست و دښمن کله ټوپک پېژني
نه يې په پوښتنه نې توکل وژني

هر ټوپک و مرګ لره جوړ سوی دی
کله ډېر عاقل کله پاګل وژني

ورک دي وي ټوپک د کتارو سره
څکه تش ليدل يې ريشاء تل وژني

(c) ketabton.com: The Digital Library

بېوسه یو

زه بې وسه، ته بې وسه، دی بې وسه
موږ بې وسه سو وچې دوی سوه گل هوسه

نو به خود د وس دارانو ناخېرې وي
پر موږ شپېرې درو په مال یو په لسه

مچېچې که څوک چیچي دا دې عسل دئ
شات خو چا نه دي اخستي له مگسه

سي
چې بې وسه د خپل وس په جال کښېني با
خدایهٔ و باسي کلهې د دوی له نسه

په یوه آذان یوه مسجد کې لمونځ کړي
مگر بعضې یې ولاړ وي بې اودسه

یو خواخوږئ زموږ د پاره پید انسو
په دې لویه کور نۍ کې یو بې کسه

رېښا بند دئ په قفس د بې وسۍ کې
فریاد و نه یې راوزي له قفسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر صراف کلپي نه چليږي

کوز بار کله تر منزله پوري رسيږي
ترهدفه پوري پرلاري چپه کيږي
که کوټه سکه دي ور کړه وصراف ته
کلپي کله پر صراف باندي چليږي
د ړشتيا د باغو درختي وي پر باره
د دروا غو د رختي وچي سي رژيږي
که د بله يې الغيچ کړه ځان ته کوټه
چي مصرف يې نکړي بل لره پاتيږي
چي پر لوتو باندي پوړ ته پوخ ديوال سي
د بقاء اميد تري مه کوه نړيږي
د خولي لاړ او د زړه لار چي يوه نه وي
اقرباء لا د هغو تمخه بيليږي
ته هير به وايي ړيښا کوړ دي ودان سه
خو ترتا ستا مخاطب به په پوهيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغله، ولاړه

مړي کړي مور مړي بيا به يادنسي
غروندي بيا به ايستادنسي
غم يې پر کور توره لېکه وکښله
دومري غم زده، سوچي به ښادنسي
ډېرونامردانو ډېر نامراده کړل
دانامراده زړونه به د مراد نسي
يو وار چې سقوط سو اعتبار د چا
بيابه دوهم ځل د اعتماد نسي
يو ځل چې په مرګ په لحد ننوزي
هغو ته د ژوند دوا ايجاد نسي
اوس يې سالګرې د مرګې ياد لري
ژوندې بايد پس له دې پياد نسي
سر پټ کړه ريشا په رنګت وژاړه
شو غمخور پيدا د دې هيواد نسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بدي خاطري

راته پاته ډېري بدي خاطرې دي
په غوږو کي د وحشي حیوان نارې دي
په لیدو سره آواز د خولې نه وزي
ګنګوره یم چي داځنګه قوارې دي
د خبرو مجال نه دئ راته پاته
یا د لاس او یا د سترګو اشارې دي
د غمجنو اوښکو سیل پرمخ بهیږي
د زړګي د وینو پوره ته فوارې دي
د علاج دارو بي نه دئ پیدا سوی
طبیبان نه رعلاج، نه د چارې دي
ستا په داد خدائ رسیږي ریشا خواره
نور دي ټوله کوښښونه بې وارې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

منافق

مخامخ چې درته ناست وي، جان، قربان به درته وايي
که دې سترګې سوې نه وي، بدګويي يې پس شا وي
هسې خلک منافق وي، چې زړه، خوله يې يوه نه وه
ستا پر غم ډېر سره ژاړي، پښلا کوي خنداوي
په دوستۍ يې باور نشته، وې دوستي يې په دروغو
ظاهر ځان بولي تېروني، دښمني يې بيا په غلا وي
په ظاهر جار و قربان او په لباس يې خطا مه سه
باطني خوی و خصلت يې، د انسان نه وې بلا وي
هوښ کوه! د هسې خلګو په ګفتار سره تېر نه وزې
چې وينا، عمل يې دوه دي، يو د بل سره جلا وي
همېشه د صادقانو سره دوست و همنشين سه
د کاذب او دروغجن څخه دوري دې درېشا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوږلاس کوږمغزی

د همت ښښتنان طمع دچا نکړي
شهامت به په خشم وسودا نکړي
نه کوږ لاس ؤ کوږ مغزی نیسي وچاته
او په لاس کی به د فقر عصا نکړي
بې همت وي چي د بله مفت غواړي
بې همته بیا هم ورکړه وړیا نکړي
خپله خوړي خپله ګټي لږ وي که ډیره
د بل مال لره به اوږد د لاس دغلا نکړي
دا کس نه دئ چه غیرت کي تر پښو لاندي
او پر خپلو لاسو، پښو اتکا نکړي
هسي ډیر مفت خواره سته په جامعه کښي
په دړواغو داخبره ریښا نکړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

برګ کټل

چې پر لاړ څي برګ کټل یې څوړوي
په پړه دې اشاره خپل یې څوړوي

برګ کټلو یې پر سر اوړونه بل کړه
مغز جوش وخوږ کوګل یې څوړوي

برګ کټل که وي څو وړځې زغمل کېږي
په کلو کنداغ وهل یې څوړوي

بیګانه وو یې خپلوان دې بد راه کړي
چې رشتیا سي ګواکې بل یې څوړوي

حق دې چیرې چې خپل ځان ورله تسلیم کړي
د سوتي په زوړ منل یې څوړوي

ولې برګ، برګ وړته ګوري، خو انسان دئ
له دې لارې څه وتل یې څوړوي

د وجدان دادګاه که هر چیرې پیدا سوه
ریښا هم ورځې چې تل یې څوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه انګور چغال وهي

څوک چې یې پر مېنځ همېږي پرنال وهي
خر د دوی د آس سره چهار نال وهي
وي به، چې د باغ قواله ستا څه وي
امّا، هغه ښه انګور چغال وهي
څوک وای چې حق دې منم وې غواړه
څوک بیا مخامخ دې سرمال وهي
چا دامېرې لار په چینو وراند کړه
بل بیا کښېنت ته مځکه په دوپال وهي
ماغو ښته تعمیر دو منزله کړمه
سرای میانځ کې جاهل بنا دیوال وهي
څه سو محتسب او شرعي دُرې
ولې په شلاخو مې کوتوال وهي
غلئ سه ریشا فریاد وچاته کړي
تا خو هم پره دی هم اندیوال وهي

پښې نه پړ ورځي

پښې هغه کږدیو ته بیا نه ورځي
زړه چې یې هابرګ کوټه کوټلی دی

لېرې په دوربین کې ورمعلومه سوه
تورې دې کږدۍ کلي وتلۍ دي

نه بلېږي اور په دې نغریو کې
دلته دوږخي اور لګېدلی دی

پاته، تشه، توره سوله دامېنه
مېږي، اوښان نسته تللی کلی دی

دلته پر لاښو باندې کارګان ګرځي
شاوخوا اتڼ یې اچولی دی

بیا به هغه دې مېني ته راسي
یو ځل چې کوټه ورغورځېدلی دی

ځي د ښامار ایږخ ته اتراغ کوي
پلار د دې ښامار ریشا چیچلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

آینده نتیجه

هر ډول مستي نن ورځ کولای سي
هر قسم ډېره په چا وهلای سي
تا نن دبې وسو واک اخیستئ دئ
تو له په یوه وندر تړلای سي
تا د میادې لوی تور اودلئ دئ
ته لا هوائي مرغان نیولای سي
داسي اسلحې دي سازي کړي دي
لیري و نږدې هدف ویشتلای سي
لوی کراته بازې چالاکي لري
هر ځای خپل حریف راځمله ولای سي
حرص دي نه مړېږي چي هر څونه خوړې
هر څه په سرابنتوب سره خوړلای سي
ته که آینده ته نظر واچوې
ځنګه نتیجه ځني ایستلای سي
وبنیه ریښا چي دا ته څوک بنیې؟
ما ته دا بنیلي را بنوولای سي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیت المال موزکان

کښېږدئ زر تلکي موزکانوته
دا د بیت المال رشوت خورانوته
وې نیسئ ترخته عدل تې وسپارئ
ورکړئ سزاګاني خائینانوته
ونغاړئ کمبله د فساد، رشوت
وغورځوئ فرش وصادقانوته
چاکه د ملت په سر سودا کول
مه ورکوئ سر دې تاجرانوته
چاکه حقیقت په توپک وویشتي
ټینګه چکه ورکړئ جاهلانوته
هرڅوک چي خدمت په صداقت کوي
وسپارئ اختیار وخادمانوته
ننورځ ریښا هر ملت پوه سوئ دئ
ځان به خوشي نکړي ناپوهانوته

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه شرم نه حیا

مخ دي پرته کړه د هرچا میراث خوره
حرام خوره تاته وایمه مخ توره

د عالمه دي نه شرم، نه وا یه سته
چې د بل پېتې دي لاندې کړې په زوره
جنو نه جوړوې د ځان د پاره
نه بېرېږې د دوزخ له سخته اوره؟

په ژوندني که دي غاړې خلاصې نکړې
نه خلاصېږې پسله مرګه زموږ د پوره

د سیسې دي زما د مځکې، باغ کړې جوړې
تاکړه لاندې زه دي وایستم ذ کوره
ولې د ومرې بې غوړې سوه په جهان کې؟
ولې نسوه د ظالم کاسه نسکوره؟

د ریشا' د زړه د خروښه غلبلې دې
د فشار حمله بې واستوې ترګوره

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library